

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De eo quod primo omnium expendi debet in omni peccato: nempe de
diuinae maiestatis dignitate & celsitudine. Cap. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

ua sese excusantes per serpentē sese causantur decipi: hoc est vi tentationis diabolicæ sese vinci dicunt. Itaque istis & alijs multis similibus rationibus ad excusanda & tegenda sua maleficia quisque semper pronior est quam ad intelligenda & agnoscenda.

De eo quod primo omnium expendi debet in omni peccato: nempe de diuinæ maiestatis dignitate & celsitudine. Cap. 7.

QVando non perinde proclive est omnibus veram consequi peccatorū notitiam & contritionem, illis quidē ob defectum capacitatis, nempe qd' bruti sint, & ad intelligenda spiritualia parum idonei: istis vero ob magnam ignauiam, nempe quod sese sedulo non accommodant ad serio expendenda sua commissa, ad æquilancibus trutinandam & suam vilitatē paruitatemque, & ex aduerso Dei sublimitatē, incomprehensam perfectionem & bonitatem, necessarium mihi videtur, vt hic breuem aliquem modum tradamus, per quem quisque huc possit accedere. In primis ergo vt cæcos ad lumen, & obstinatos induratosque reuocemus ad cordis molliciem, sciendum duo esse in omni peccato, quæ maximè sunt ponderanda, & iuxta hæc duo du-

H iij pliciter

DE TRIBVS PARTIBVS

pliciter Deum in omni peccato offendi.
Prius est, auersio à Deo, qui est perpetuum
& summum bonum, a quo bonum omne
nobis promanat. Posterius est conuersio ad
bonum fluxum & terrenum, ob quod Deū
ipsum deserimus. De utroq; loquens Domi-

Jerem. 2. e. nus ita per Ieremiam lamentatur. Duo ma-
la fecit populus meus. Me dereliquerūt fon-
tem aquæ viuæ: & foderunt sibi cisternas
dissipatas, quæ continere non valent aquas.
Hoc est, me deseruerunt qui ipsos perpetuo
possum exaturare, & pro me vanas commu-
tant mundi huius consolatiunculas, quæ diu
hominem comitari nequeunt, quippe quæ
momentaneæ sunt atq; incertæ. Auersio a
Deo & summo bono, magnam in se conti-
net superbiam. Itaque quisquis peccat, se ip-
sum erigit aduersus Deum, suamq; volun-
tatem præfert voluntati diuinæ: atque ita
opere ipso tantum malum committit, ac si
ita procaciter Deum compellaret. Cupis vt
hæc atq; illa ita impleam? Haudquaquam
equidem ea sum facturus: sed id exequar,
quod meo fuerit visum arbitrio: neq; enim
te magnifacio, nec te indigeo. Hunc ecce o-
nipotentis Dei contemptum summopere
necesse est ponderemus, & vna cū prophe-

Jerem. 2. c. ta exclamemus. Populus meus mutauit glo-
riam su-

riam suam in idolum. Obstupescite coeli super hoc, tanquam si dicat. Audi & inhorresce o terra, inhorresce o coelum tantam terrenis vermiculis superbiam, qui nihil verentur tantam contemnere maiestatem, id quod nonnunquam sine villo faciunt timore, pudore, & metu. Immo nonnunquam etiam laetantur & gloriantur in hac sua perversitate. Quam ob rem o peccator quisquis es in tuis sceleribus obcaecatus aperi oculos tuos, expergiscere paulisper a tuo isto diabolico somno: tecum reputa & contemplare quemnam quum peccares auersatus sis. Ipse est benignus ille munificus ac praepotens dominus, per quem & a quo tibi quicquid habes boni profluxit, sine cuius ope mox eras redigendus in nihilum sicuti ex nihilo ab ipso conditus es. Ipse est summum illud bonum, quo sine nulli unquam potest esse bene, & qui cum nulli potest esse male. Ipse est aeterna & vnica animarum salus. O si quis ipsius sublimitatem dignere cogitaret, mox haud dubie ante illum inhorresceret, utpote cuius sanctitas & maiestas omnem exuperet creaturam. Vnde per prophetam. ita de se ipse pronunciat. In memetipso iuravi: egredietur de ore meo iustitiae verbum, & non reuertetur, quia mihi curuabitur omne genu, & iurabit (siue confitebitur) omnis lingua.

Iesa. 45. d.
& Ro. 14. b.

H iij Porro

DE TRIBVS PARTIBVS

Porro de ipsius sanctitate ita scriptum est.

Quoniam sanctus dominus deus noster. Et
 rursus: Rectus dominus deus noster, & non
 est iniquitas in eo. Item dilexisti iustitiam, &
 odisti iniquitatem. Quoniam autem ipse
 bonitas & sanctitas nullum omnino habent
 finem, neq; mensuram, ideo iuste sine fine ab
 ijci, contemni & æterna gehenna damnari
 meretur, quisquis talem contemnit. Hinc e-
 nim peccatum suam habet grauitatem, qd'
 tantus sit Dominus qui in peccato ipso con-
 temnitur. Hæc intelligere, secum reputare,
 & expendere debet, quisquis ad veram ad-
 missorum suorum notitiam atq; contritio-
 nem cupit peruenire. Insuper & rationem
 inire debet, quam horrendum & detestan-
 dum vitium sit superbia, qua miser & cala-
 mitosus homuncio quauis arundine fragili-
 or, vilis vt lutum vnde cõditus est, huic mû-
 do nascens veluti flosculus vnius noctis, de
 repente euanescens & fugiens velut vmbra
 nunquam in eodem statu permanens, sed vs-
 que tendens ad interitum, contemnere au-
 det potentissimum illum dominum, cui cœ-
 lum sedes est, terra autem scabellum pedum
 eius. qui pugillo continet molem vniuersæ
 terræ: ante cuius oculos, omnes gentes qua-
 si non sint, sic sunt coram eo: & quasi nihil
 &

Psa. 98. 91. 44

Iob. 14. 2.

Iesa 66. 2.

Act. 7. f.

Ial. 40. d.

& inane reputatae sunt ei : quem vniuersus
adorat exercitus angelorum, ante quem cō-
tremiscunt vel supremi illi spiritus cherubin
& seraphin.

De eo, de quo secundo loco peccator peculiari-
ter erubescere debet & dolere. Cap. 8.

Secundo loco in omni peccato conside-
rari debet conuersio ad creaturam, seu
bonum aliquod temporale siue transito-
rium. Nemo enim à Deo sese auertit, nisi ex
desiderio & amore rei cuiuspiam quam ex-
tra & infra Deum quærit. At hoc ipsum ma-
gna est insipientia, dispendium, dedecus &
probrum, rationabili creaturæ. Magna est in
quam insipientia, magnum damnum atq; di-
sperdium præligere res creatas creatori, cō-
mutare perpetua bona momentaneis, maxi-
ma minimis, infima summis. Vnde non ine-
ptè peccator quisq; Iudæ iniquo Christi pro-
ditori comparatur, qui exigui lucri gratia,
regem vendidit ac prodidit perēnis gloriæ,
totamquæ suam partem abdicauit, quam ha-
bebat in fœlicitate illa cœlesti, vbi vna cum
apostolis sessurus erat in gloria pcrenni. Ad
hunc modum & letaliter peccans pro bono
aliquo transitorio hæreditatē distrahit per-
petuam & omnium preciosissimam, quã sa-
cri baptismatis acceperat beneficio, possidē-
dam in